

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

23. An Pontifex possit præcipere confessionem venialium? Ex part. 8.
tract. 1. res. 15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

Tract. I. De Potestate Pontificis

iplo, quod in externum procedunt. Ceterum præceptum annuæ confessionis omnium peccatorum Christi fideles obligat ex præcepto diuino modificato per præceptum Ecclesiæ. Vnde licet præceptum Ecclesiæ non obliget, nisi ad actus externos, vel ad internos, vt principia externorum: quatenus tamen includit præceptum diuinum modificatum per ipsum præceptum Ecclesiasticum, per se etiam obligat ad actus purè internos. Et hæc omnia desumpta sunt ab Amico in *Cursu Theologico*, tom. 8. disp. 18. sect. 1. n. 2. 4. & 9.

4. Vnde ex his refellendus venit Adrianus in 4. *quest. 2. de confess.* docens, dictum præceptum annuæ confessionis esse purè humanum, quoad substantiam, & quoad tempus, & non modificatum diuini, quia existimat diuinum tantum obligare pro articulo mortis, tam physico, quam moral.

Sup. contem-
to in hoc §.
in tom. 1.
tr. 1. Vide
doctrinam
Ref. 66. per
totam.

5. Sed ex superius dictis patet præceptum confessionis esse iuris diuini, quoad substantiam rei præceptæ, ita vt Ecclesia solum determinauerit tempus, quo diuinum præceptum (quod in consilio aliquoties in vita obligat,) esset executioni mandandum: ita enim indicat Trident. *sess. 14. c. 5. in fine*, dicens: Neque enim per Lateranense Concilium Ecclesia statuit, vt Christiani fideles confiterentur, quod iure diuino necessarium, & institutum esse intellexerat, sed vt præceptum confessionis saltem semel in anno ab omnibus, & singulis, cum ad annos discretionis peruenissent, impleatur. Quibus verbis non solum vult primam institutionem, & obligationem confitendi non esse ab Ecclesia, sed à Deo, verum etiam per suum statutum in Concilio Lateranense solum determinasse tempus, quo præceptum confessionis, scilicet diuinum, impleatur. Et hanc sententiam præter Amicum *ubi supra*, tenet Vasquez & Sotus, quos citat Hurtadus de *sacrament. Penitent. disp. 7. diff. 5.* quibus adde Præpositum in 3. part. q. 3. de *confession. dub. 7. n. 41.*

ualia, si alia non fuerint, vt denique Confessionis sacramentum recipiatur, & hoc est indirectè quodammodo præcipere venialia, quia directè præceptum tantum obligat ad confessionem, cuius aliqua materia Sacerdoti exhibenda est, vnde si alia non est, aut oportebit venialia confiteri, aut mortalia, quæ iterum quis confessus fuerat; hæc tamen lex pro aliqua communitate expediens maximè est, sed pro tota Ecclesia non videretur ita expediens, nec hæcenus visa est; tamen in Pontifice non desit potestas toti Ecclesiæ præcipiendi confessionem, si ita rationabilis res iudicaretur: ex parte enim quod præcipitur non repugnat, quia est materia subdita potestati Ecclesiæ leges condendi.

4. *Secundo* non videtur Ecclesiam posse præcipere, nec toti Ecclesiæ, nec communitati, vt confiteantur venialia omnia, siue sola sint, siue cum mortalibus *primò*, de interioribus satis constat ex 1. *art.* quia Ecclesia in actus interiores potestatem non habet, si autem ex præcepto purè Ecclesiastico, confessionis, sequetur obligatio confitendi mortalia omnia etiam interna, idèd esset vt 1. *art.* notauimus, non quia directè præcipiantur ab Ecclesia, sed quia cum ab Ecclesiâ præcipiatur Confessionis Sacramentum, vt reuera præcipi potest, sequitur statim iure diuino debere integram fieri confessionem, ad id quod requiritur manifestatio etiam interiorum modò sint mortalia: hoc autem non sequitur in venialibus, quia sine illis fieri potest integra confessio iure diuino; si ergo Ecclesia non præcipiat directè venialia interiora, sequitur, nec indirectè sequi necessitatem ea confitendi. *Secundò* etiam de exterioribus, quod omnia quis teneatur confiteri, & ad hoc facere examen sufficiens, credo præcipi non posse toti Ecclesiæ, nec communitati; non quia illa non sint materia subdita potestati Ecclesiæ, & legis humanæ Ecclesiasticæ, sed quia reuera lex debet esse secundum rationem: hæc autem minime esset, & si esse posset secundum rationem; in hoc casu verum est, quod supra diximus, esse veniale omittere aliqua venialia, solum enim ad mortale videtur lex obligare posse, vt recipiatur Sacramentum. Hucusque Vasquez.

Sup. hoc pro
communi-
tate lege
Ref. seq. &
Ref. eius se-
cundæ an-
not.

RESOL. XXIII.

An Pontifex possit præcipere confessionem venialium.
Ex part. 8. tr. 1. Ref. 15.

Sup. hoc in
tom. 1. tr. 3.
Ref. 66. §.
Quæ omnia,
& in tom. 7.
tr. 1. Ref. 12. 4.
§. verù, cur-
sim ad lin. 4.
& lege do-
ctrinæ Ref.
seq. signan-
ter §. 1.

§. 1. **I**n hac questione Paludanus in 4. *dist. 17. q. 2. art. 4.* Sotus *dist. 18. quest. 1. art. 3.* & gloll. in *Clem. Ne in agro Dominico, de statu Monachorum* partem negatiuam tenent, quia Ecclesia immutare nequit materias, & formas Sacramentorum, & eas aliter, quam à Christo instituta sunt constituere: Christus autem reliquit peccata venialia materiam liberam confessionis; ergo nequit illa efficere materiam necessariam, & sub obligatione. Et ita hanc sententiam tenet nouissime Valboa in *cap. omnis de penitent. num. 40.* & Bordonus *variar. resol. tom. 1. resol. 57. quest. 6. & 7.* ex Aucta *fol. 638.*

2. Sed ego affirmatiuè sententiæ adhæreo, quam tuetur Ochagauia de *Sacrament. tract. 2. de Confess. sacram. quest. 5. num. 76.* Hurtadus de *Sacrament. disp. 6. diff. 8.* & Vasquez in 3. part. tom. 4. *quest. 90. artic. 2. dub. 3.* vbi num. 15. sic asserit. Notandum est quomodo Ecclesia præcipere posset confessionem etiam venialium, non modificando diuinum præceptum confessionis, sed præcipiendo præcepto Ecclesiastico.

3. *Primò* ergo ex dictis in hoc articulo, & præcedenti, sequitur Ecclesiam posse præcipere confessionem venialium, hoc est vt confiteamur ve-

ntia, si alia non fuerint, vt denique Confessionis sacramentum recipiatur, & hoc est indirectè quodammodo præcipere venialia, quia directè præceptum tantum obligat ad confessionem, cuius aliqua materia Sacerdoti exhibenda est, vnde si alia non est, aut oportebit venialia confiteri, aut mortalia, quæ iterum quis confessus fuerat; hæc tamen lex pro aliqua communitate expediens maximè est, sed pro tota Ecclesia non videretur ita expediens, nec hæcenus visa est; tamen in Pontifice non desit potestas toti Ecclesiæ præcipiendi confessionem, si ita rationabilis res iudicaretur: ex parte enim quod præcipitur non repugnat, quia est materia subdita potestati Ecclesiæ leges condendi.

4. *Secundo* non videtur Ecclesiam posse præcipere, nec toti Ecclesiæ, nec communitati, vt confiteantur venialia omnia, siue sola sint, siue cum mortalibus *primò*, de interioribus satis constat ex 1. *art.* quia Ecclesia in actus interiores potestatem non habet, si autem ex præcepto purè Ecclesiastico, confessionis, sequetur obligatio confitendi mortalia omnia etiam interna, idèd esset vt 1. *art.* notauimus, non quia directè præcipiantur ab Ecclesia, sed quia cum ab Ecclesiâ præcipiatur Confessionis Sacramentum, vt reuera præcipi potest, sequitur statim iure diuino debere integram fieri confessionem, ad id quod requiritur manifestatio etiam interiorum modò sint mortalia: hoc autem non sequitur in venialibus, quia sine illis fieri potest integra confessio iure diuino; si ergo Ecclesia non præcipiat directè venialia interiora, sequitur, nec indirectè sequi necessitatem ea confitendi. *Secundò* etiam de exterioribus, quod omnia quis teneatur confiteri, & ad hoc facere examen sufficiens, credo præcipi non posse toti Ecclesiæ, nec communitati; non quia illa non sint materia subdita potestati Ecclesiæ, & legis humanæ Ecclesiasticæ, sed quia reuera lex debet esse secundum rationem: hæc autem minime esset, & si esse posset secundum rationem; in hoc casu verum est, quod supra diximus, esse veniale omittere aliqua venialia, solum enim ad mortale videtur lex obligare posse, vt recipiatur Sacramentum. Hucusque Vasquez.

5. Dicendum est igitur posse Ecclesiam præcipere confessionem venialium, quia ex vna parte eorum confessio est actus exterior, & honestus, & valde utilis perfecti spirituali, & non est admodum difficilis; & ex altera parte præcipere confessionem illorum, non est mutare materiam sacramenti Penitentia, aliam instituendo, sed tantum est præcipere materiam ipsam, quam Christus liberam, & absque præcepto reliquit; non est ergo cur non possit ab Ecclesiâ præcipi.

RESOL. XXIV.

An de sacro Pontifex præceperit aliquibus confessionem venialium.

Et an Clementina, ne in agro Dominico, de stat. Monast. obliget ad confessionem venialium sub mortali? Ex part. 8. tr. 1. Ref. 16.

§. 1. **R**espondeo affirmatiuè, vt patet ex Clementina *Ne in agro Dominico, de statu Monach.* vbi præcipitur Monachis nigris, id est, Benedictinis, vt singulis mensibus confiteantur; & tamen regulariter contingit eos non habere nisi peccata venialia. Quod etiam probatur quia illa Clementina fuit edita, & ordinata ab Ecclesiâ ad magnum profectum spiritualè illius excellentissimæ familiæ,

Sup. hoc lege
doctrinæ
præcedentis
Ref. signan-
ter §. Secun-
do non, à
lin. 2. & vide
etiam Ref. &
§. annot. seq.